

3. DEKLINACE

LATINSKÁ SUBSTANTIVA

ŘECKÁ SUBSTANTIVA

ADJEKTIVA

3. DEKLINACE

- substantiva všech 3 rodů
- v nom. sg. různá zakončení
- **v gen. sg. koncovka -IS**
- **ostatní pády** – od genitivního kmene připojením příslušných pádových koncovek (genitivní kmen se může lišit od tvaru kmene v nominativu)

LATINSKÁ SUBSTANTIVA 3. DEKLINACE

- i-kmeny
- souhláskové kmeny
- zvlášť vzory pro M + F a pro N

3. DEKLINACE I-KMENY

M + F

VZOR: auris, auris f. - ucho

	sg.	pl.
1.	auris	aur-es
2.	aur-is	aur-<u>i</u>-um
4.	aur-em	aur-es
6.	aur-e	aur-ibus

3. DEKLINACE I-KMENY

M + F:

- skupina substantiv: koncovka **-is, -ēs** v nom. sg. + **stejný počet slabik** v nominativu a genitivu sg.
- skupina substantiv: koncovka **-s, -x** v nom. sg. + **2 souhlásky před -is** v genitivu sg.

3. DEKLINACE I-KMENY

NEUTRA **VZOR: animal, animalis n. – živočich**

sg.

pl.

1.	animal	animal- i-a
2.	animal- is	animal- i-um
4.	animal	animal- i-a
6.	animal- i	animal- ibus

3. DEKLINACE I-KMENY

NEUTRA

- skupina substantiv: koncovka **-e, -al, -ar** v nominativu sg.

calcar, cochlear, animal, rete

3. DEKLINACE – SOUHL. KMENY

M + F

VZOR: pulmo, pulmonis m. – plíce

sg.

pl.

1. pulmo

pulmon-**es**

2. pulmon-**is**

pulmon-**um**

4. pulmon-**em**

pulmon-**es**

6. pulmon-**e**

pulmon-**ibus**

3. DEKLINACE – SOUHL. KMENY

M + F:

- **různé koncovky** v nominativu sg.,
různoslabičná (genitiv má jiný počet slabik než nominativ)
- stejně se skloňují **řecká maskulina**
-ēr, -ēris m.
- stejně se skloňují **řecká feminina**
-is, -idis f. -ītis, -ītidis f.

3. DEKLINACE – SOUHL. KMENY

NEUTRA

VZOR: **corpus, corporis** n. – tělo

sg.

pl.

1. corpus

corpor-a

2. corpor-is

corpor-um

4. corpus

corpor-a

6. corpor-e

corpor-ibus

3. DEKLINACE – SOUHL. KMENY

NEUTRA

- všechna **ostatní latinská neutra** (nemají v nominativu sg. koncovku -e, -ar, -al)
- stejně se skloňují **řecká neutra**

-(o)ma, -(o)matis n.

mohou mít v gen. pl. a abl. koncovku podle 2. deklinace (traumatum i traumatorum, traumatibus i traumatis)

ŘECKÁ SUBSTANTIVA

I-KMENY

FEMININA VZOR: **dosis, dosis (doseos) f.** – dávka

sg.

pl.

1. dosis

dos-es

2. dos-is/dos-eos

dos-i-um

4. dos-im/dos-in

dos-es

6. dos-i

dos-ibus

ŘECKÁ SUBSTANTIVA

I-KMENY

- pouze FEMININA
- v nom. sg. koncovky –sis, -xis, -ōsis
v gen. sg. **stejný počet slabik**
- stejně **několik latinských substantiv:**
febris, is f., tussis, is f., pertussis, is f., sitis, is f.,
tuberculosis, is f.

3. DEKLINACE - ADJEKTIVA

- **i-kmeny**
- **v abl. sg.** mají koncovku -i ve všech rodech
- v pl. mají vždy tvar pro M + F (podle auris) a tvar pro N (podle animal)
- dělí se podle **počtu rodových tvarů v nominativu sg.** na 3východná, 2východná a 1východná (ostatní pády v sg. mají stejné koncovky)

3. DEKLINACE - ADJEKTIVA

3VÝCHODNÁ VZOR: **acer, acris, acre** – ostrý, prudký

	sg.			pl.	
	M	F	N	M + F	N
1.	ac- er	acr- is	acr- e	acr- es	acr- ia
2.		acr- is		acr- ium	
4.	acr- em		acr- e	acr- es	acr- ia
6.		acr- i		acr- ibus	

3. DEKLINACE - ADJEKTIVA

2VÝCHODNÁ

VZOR: **nasalis, nasale** – nosní

sg.

pl.

M + F

N

M + F

N

1. **nasal-is** **nasal-e**

nasal-es **nasal-ia**

2. **nasal-is**

nasal-ium

4. **nasal-em** **nasal-e**

nasal-es **nasal-ia**

6. **nasal-i**

nasal-ibus

- 2východná řecká adjektiva –**genes, -ides**

(-e v abl. sg., -um v gen. pl.)

3. DEKLINACE - ADJEKTIVA

1VÝCHODNÁ VZOR: **simplex, simplicis** – jednoduchý

	sg.		pl.
	M + F + N	M + F	N
1.	simplex	simplic-es	simplic-ia
2.	simplic-is		simplic-ium
4.	simplic-em simplex	simplic-es	simplic-ia
6.	simplic-i		simplic-ibus

- nejčastěji zakončená **-x** (gen. **-cis**), **-ens** (gen. **-entis**), **-ans** (gen. **-antis**)